

Posudek vedoucího diplomové práce

studentky slečny Marty Šrámkové na téma „Státní zastupitelství“

Práce studentky slečny Marty Šrámkové je rozvržena na 77 stran textu. Řádkování je nastaveno na cca 33 řádek na stránku. Na řádce je uvedeno pravidelně více než 70 znaků. To znamená, že předpoklady stanovené vyhláškou děkana, pokud jde o formální rozsah textu, byly naplněny.

Autorka použila jako prameny početnou baterii odborných právních textů. Jedná se 13 monografií v češtině, především hlavních autorů oboru ústavního práva, dále 12 odborných článků z toho 8 webových, a rovněž 7 judikátů Ústavního soudu ČR a dalších soudů ČR. Cizojazyčné zdroje chybí. Autorka rovněž akcentovala v potřebné šíři příslušné právní normy.

Z toho je patrné, že autorka s jedinou výhradou prokázala schopnost shromáždit patřičnou šíři materiálů. Je proto schopna práce jak s odbornými knižními i časopiseckými zdroji, ale i zdroji elektronickými. Autorka je schopna své myšlenky vyjádřit i cizím jazyce, což je dokladováno v resumé.

Citace převzatých myšlenek jsou vyznačeny důsledně. Autorka označuje použité zdroje, cizí myšlenky za své nevydává, vlastní produkci zřetelně odlišuje. Proto nejsou dány žádné pochybnosti o způsobu nakládání se zdroji.

Obsahová struktura diplomové práce odpovídá zvolenému tématu. Práce je zaměřena na ústavní postavení státního zastupitelství. Tomu je věnována naprostá většina textu. Autorka téma obsírně rozebírá do potřebné hloubky s citem pro podstatu věci a logicky jednotným způsobem. Lze proto s uspokojením konstatovat, že práce je převážně věnována vlastnímu zvolenému cíli. Autorka tím prokázala schopnost naplnit zvolené tématu v přiměřeném rozsahu.

Jednotlivé části práce jsou provázané. Je to patrné již z obsahu, kde je téma přiměřeně rozčleněno na navazující úseky. Výstavba textu je promyšlená, nejde o nahodilé seskupení dílčích témat. Text má tendenci k přirozené gradaci.

Vlastní text prokazuje schopnost studentky výstižně formulovat vlastní myšlenky. Je schopna je odůvodnit a je schopna užívat odborného vyjadřování. Její práce s českým jazykem je korektní, gramaticky důsledná, důsledně zachovává věcný vědecký styl.

Autorka si jako cíl vytkla kritickou analýzu a systematické vyhodnocení současné podoby státního zastupitelství. Rozhodla se prozkoumat pozitivní a negativní tendence a vyvodit závěry pro další podobu tohoto orgánu.

Diplomová práce je včetně úvodu a závěru rozdělena do sedmi samostatných kapitol. Postavení státního zastupitelství v dělbě moci se věnuje věcně úvodní kapitola druhá. Pojednává o ústavních relacích státního zastupitelství v dělbě moci podle Ústavy. Zmiňuje koncepci státního zastupitelství, vztah k jednotlivým složkám dělby moci, postihuje historické tendence. Zahrnuta je i dílčí

komparativní kapitola. Autorka správně postihla nezastupitelnost role státního zastupitelství v trestním řízení. Zmiňuje charakter orgánu, kdy součást výkonné moci je částečně vyčleněna do zvláštního orgánu s ústavním pověřením. Autorka výstižně poznamenává, že není typickým orgánem výkonné moci, a proto ani forma úpravy není ponechána volné úvaze, ale je předpokládána norma minimálně na úrovni zákona. Nicméně řazení do moci výkonné určitou negativní limitaci představuje. Překvapivě v tomto smyslu zaznívá citace původního návrhu postavení v Ústavě, která státní zastupitelství řadila do moci soudní. Autorka v této části cituje i zahraniční úpravy, kde se ukazuje, že podoba zakotvení státního zastupitelství v moci soudní výjimečná není.

Třetí kapitola v logické propojení s druhou navazuje pojednáním zákonného vymezení postavení a působnosti státního zastupitelství. Autorka přistupuje od ústavních kautel k rozboru organizace zákonnou úpravou. Člení jednotlivé okruhy úpravy a zohledňuje i preventivní roli státního zastupitelství. Věnuje se profesním předpokladům státního zástupce, střetu zájmů. Zmiňuje vývoj právní úpravy směrem ke koncentraci na otázky trestního práva. Nepomíjí ani působnost mimo trestně právní rovinu, když zmiňuje pozici v civilním řízení.

Čtvrtá kapitola přináší pohled na státní zastupitelství z hlediska základních zásad existence tohoto orgánu. Základní právní zásady fundamentálně determinují činnost státního zastupitelství, jsou nezbytným rámcem řádného fungování. První je uvedena zásada oficiality. Státní zastupitelství tedy není typickým orgánem veřejné moci jednajícím na návrh, ale orgánem primárně aktivním bez ohledu na činnost nebo nečinnost jiných stran. Dále se cituje především zásada zákonnosti, která podmiňuje postup zásadně důslednou aplikací zákona a tedy jen zákonem dovolených prostředků. Významným systémovým prvkem je citovaná zásada monokracie a nadřízenosti. Ta boří administrativní provázanost státního zastupitelství a omezuje zásahy do činnosti jednotlivého státního zástupce korigovanou pouze přímo následujícím stupněm soustavy. Lze říci, že tato část je extrémně důležitou z pohledu koncepce celé práce, neboť doplňuje pohled na státní zastupitelství o velmi důležité až fundamentální prvky.

Pátá kapitola je zaměřena na kárnou odpovědnost jako důležitou složku existence státního zastupitelství, které je specifickým orgánem výkonné moci, a které není typickým byrokratickým vystavěným systémem, neboť individuální odpovědnost jednotlivého státního zástupce je nezastupitelným předpokladem efektivity tohoto orgánu.

Šestá kapitola zkoumá postavení státního zastupitelství v hlavním okruhu jeho činnosti tedy v trestním řízení. Rekapituluje základní ústavní, lidskoprávní zásady trestního řízení a význam státního zástupce při jejich prosazování.

Kapitola sedmá přináší praktický exkurs do současného života státního zastupitelství a dokládá na tzv. „kauze justiční mafie“ limity současné podoby právní úpravy státního zastupitelství. Je důkazem, že právní úprava netvoří dostatečnou bariéru mezi politikou a profesionální správou.

Poslední kapitola osmá zkoumá možnosti nové právní úpravy státního zastupitelství a jejího přínosu ve světle dosud vypracovaného návrhu zákona o státním zastupitelství.

Diplomová práce studentky je odborným textem s charakterem rozsáhlejší teoretické studie. Studentka zvolila systematicko-analytický přístup. Tématiku prozkoumala z řady různých úhlů pohledu a získané informace podle souvislostí logicky zařídila. Každá informace v práci obsažená má proto své vysledovatelné místo. Práce proto působí velmi kompaktně a uceleně.

Účel práce osvědčit, že diplomantka je schopna působit jako odborník, který si osvojil teoretické znalosti a je schopen je aplikovat a doplňovat, byl velmi důstojným způsobem naplněn. Navrhuji proto práci k obhajobě. S výhradou ústního projevu hodnotím práci známkou výborně.

K obhajobě navrhuji se zamyslet nad limitací existence státního zastupitelství soustavou kopírující soudní moc. Dále předkládám k úvaze, nakořik je nutné a důležité změnit postavení státního zastupitelství v Ústavě.

Dle ověření systémem pro odhalování plagiátů THESES.CZ vykazuje práce 0 % shodu s jinou prací.

V Plzni dne 21.4.2014

JUDr. Milan Tomeš

